

Kopia till:
Utbildningsdepartementet

REMISSVAR

1 (3)

Datum
2016-03-08
Ert datum
2016-02-09

Vårt diarienummer
2016-110-2338
Er beteckning
2015:00697

Skolverket

106 20 Stockholm

Skolverkets förslag till föreskrifter om kursplaner för nationella delkurser i svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå mm.

Centrala studiestödsnämnden (CSN) har beretts tillfälle att yttra sig över ovanstående förslag till föreskriftsändringar. CSN lämnar följande synpunkter.

1. Beskrivning av det man vill uppnå

Förslaget till uppdelning i nationella delkurser

CSN har sedan tidigare ställt sig positiv till att större kurser delas in i nationella delkurser.¹ En sådan uppdelning underlättar för de studerande att uppfylla de krav på studieresultat som ställs upp för rätt till fortsatta studiemedel, samtidigt som delkurser bidrar till en kortare studietid och en minskad skuldsättning. CSN konstaterar att Skolverkets förslag innebär att kurserna i Svenska, Svenska som andraspråk, Engelska och Matematik kan delas upp i nationella delkurser med en omfattning om 50, 100 eller 200 poäng. CSN har utifrån sin roll som administratör av studiestödet och som studiesocial expertmyndighet inga synpunkter på den föreslagna uppdelningen eller på det föreslagna kursinnehållet för respektive delkurs.

Förslaget till ny nationell kursplan i Svenska som andraspråk

CSN är sedan tidigare positiv till en ny kursplan i kursen Svenska som andraspråk på grundläggande nivå vid Komvux.² CSN har utifrån sin roll som administratör av studiestödet och som studiesocial expertmyndighet inga synpunkter på den föreslagna kursplanen.

¹ CSN:s remissvar avseende betänkandet *Kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå – en översyn för ökad individanpassning och effektivitet* (SOU 2013:20), sid. 7-8.

² CSN:s remissvar avseende betänkandet *Svenska för invandrare – valfrihet, flexibilitet och individanpassning* (SOU 2013:76), sid. 2.

CSN Huvudkontoret

Postadress
851 82 Sundsvall

Telefon
060-18 60 00

Telefax
060-18 61 93

Webbadress
www.csn.se

CSN noterar dock att de nya kursplanerna i ämnena Engelska, Matematik och Svenska eller Svenska som andraspråk enligt Skolverkets förslag kommer att omfatta 1 900 jämfört med dagens 2 050 verksamhetspoäng. Tiden med studiemedel är begränsad till 40, 80 eller 100 veckor med studiemedel för studier på grundläggande nivå.³ CSN bedömer att den minskade studieomfattning, som blir följd av en tydlig gränsdragning mellan Svenska för invandrare (SFI) och kursen i svenska som andraspråk, kan bidra till att fler kan avsluta sina grundskolestudier med studiefinansiering i form av studiemedel.

7. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Tidpunkten för ikraftträdandet

Nya kursplaner föreslås träda ikraft den 1 juli 2016. Innehåll och omfattning i existerande och föreslagna kursplaner skiljer sig åt, främst vad gäller kurserna i Svenska som andraspråk och Matematik. Ett antal studerande bör vid tidpunkten för ikraftträdandet redan ha planerat och påbörjat utbildning enligt existerande kursplaner. Såvitt CSN förstår innehåller Skolverkets förslag inga övergångsbestämmelser som reglerar möjligheten att avsluta redan påbörjade studier enligt tidigare gällande kursplaner. Frågan om behovet av sådana övergångsbestämmelser behandlas heller inte i det remitterade materialet. CSN vill därför påpeka att behovet av eventuella övergångsbestämmelser, i den mån frågan inte redan har beaktats av Skolverket, kan behöva behandlas i det fortsatta arbetet.

Behovet av speciella informationsinsatser

Höstterminen 2010 avbröt 29 procent av dem som hade studiemedel för studier på grundläggande nivå vid komvux minst en kurs. 5,6 procent av dem som hade studiemedel avbröt kurser i en sådan omfattning att rätten till studiemedel bortföll helt.⁴ Mindre omfattande och nationella delkurser kan bidra till att minska negativa konsekvenser av kursavbrott. Detta eftersom den maximala studietid som den studerande kan ha lagt ned innan ett studieavbrott, utan att uppnå resultat i form av ett betyg, blir kortare vid mindre omfattande kurser. CSN vill dock framhålla att denna positiva effekt kan motverkas, för det fall den studerande läser flera delkurser parallellt under en längre tid. Med längre tid avses i sammanhanget perioder som överstiger en normal termin. För en studerande som exempelvis under ett helt läsår läser delkurs 4 i Svenska, Engelska och Matematik samt kursen i Samhällskunskap

³ 3 kap. 8 § studiestödslagen (1999:1395).

⁴ *Studiemedelstagare som avbryter komvuxstudier – Orsaker och konsekvenser*, CSN, rapport 2016:3, sid. 22f. Rätten till studiemedel bortfaller när den studerandes studieåtagande kommer att understiga 10 verksamhetspoäng per vecka.

parallellt, skulle ett sent beslut om att avbyta samtliga kurser få omfattande negativa konsekvenser. En sådan studerande kan vid senare återupptagna studier komma att behöva läsa om kursinnehåll motsvarande nästan ett helt läsårs studier. CSN anser därför att Skolverket vid implementeringen av de föreslagna kursplanerna för nationella delkurser, bör överväga att informera om sådana och andra eventuella konsekvenser av längre perioder med parallella studier. CSN kan bidra med kunskaper om studiestödet vid framtagandet av sådant material.

Beslut om detta remissvar har fattats av chefsjuristen Åke Svensson efter föredragning av utredaren Joacim Strömblad. I arbetet med remissvaret har även verksamhetsutvecklarna Maria Grahn Sillén och Markus Siitonen deltagit.

Åke Svensson

Joacim Strömblad